

# POKRAČOVÁNÍ

## VÝLET ZA HRAČKAMI A HŘÍČKAMI DO BENÁTEK NAD JIZEROU

V Česku najdete několik hradů a zámků, kde mají alespoň malou výstavu hraček či loutek, ale jen málokde se dá podnikat něco zajímavějšího než se na ně pouze dívat. Výjimku představuje zámek v Benátkách nad Jizerou, měste ležícím přibližně v polovině cesty mezi Prahou a Mladou Boleslaví. V renesančním sídle obklopeném parkem a vinicí totiž objevíte dvě výjimečné expozice - v přízemí soukromé Muzeum hraček, v druhém patře Městské muzeum Benátky. Pro rodiny s dětmi i školní výlety tu každý rok chystají pestrou škálu interaktivních programů a kratochvílí.



### CO BYSTE MĚLI VĚDĚT

**Čím si zasloužil zařazení do téhle knížky:**

Pokud patříte mezi ty, kteří v souvislosti s rodinnými výlety zaslechnou slovo „muzeum“ a okamžitě odseknou „ne“, zkuste se aspoň jednou nechat zvíkat.

V Česku jen těžko objevíte muzeum, kde by se děti mohly vyřádit tolik jako právě na zámku v Benátkách.

**Doporučený věk:** přibližně od tří do deseti let, se staršími dětmi jen v případě, že jsou ochotné dělat si samy ze sebe legraci

**Otevírací doba:** Muzeum hraček: sezonní; od dubna do června, v září a říjnu denně mimo pondělí, v červenci a srpnu denně včetně pondělí, v listopadu jen o víkendech. Městské muzeum: sezonní; od května do října denně kromě pondělí. Pozor, obě muzea mají od 12 do 13 hodin polední přestávku! Zámecká věž: sezonní, od května do září denně.

**Nejbližší větší a velká města:** Praha (27 km), Mladá Boleslav (17 km)

**Kontakt:** Zámek, 294 71 Benátky nad Jizerou

[www.muzeumhracek.eu](http://www.muzeumhracek.eu)

[www.muzeumbenatky.cz](http://www.muzeumbenatky.cz)

<http://is.benatky.cz>



## INTERAKTIVNÍ PROGRAMY, PŘEVLEKY A HRY

Městské muzeum, které sídlí v druhém patře pěkného renesančního zámku v Benátkách, nabízí rodinám s dětmi i školním výletům pestrou škálu interaktivních programů. Aní tady samozřejmě nechybí stálé expozice, které dokumentují historii, přírodu či významné rodáky Benátska, ale kromě toho se seznámíte s Kelty nebo se zakladateli nedalekého hradu Dražice. Protože jste na zámku, dozvíte se také spoustu zajímavostí o jeho obyvatelích a majitelích, například o věhlasném dánském astronomovi Tychu Brahovi či generálu Janovi z Werthu. Ve všech těchto expozicích jsou pro malé i velké návštěvníky přichystány zábavy a kočičiny všeho druhu - můžete si vyzkoušet keltské nebo renesanční oděvy či brnění středověkého válečníka, vymalovat vlastní erb, okovat koně, postavit hrad Dražice, tak jak vypadal, než se z něj stala zřícenina, zahrát si na písaře nebo archeology a osvojit si spoustu užitečných dovedností.



## SEZNAMTE SE: TYCHO BRAHE A BENÁTECKÝ POLEDNÍK

Císař Rudolf II. měl rád horoskopy, alchymisty a tajemství skrytá ve hvězdách. Poslední dva roky svého života působil na jeho dvoře i slavný dánský hvězdář a astronom Tycho Brahe (1546–1601). Památkou na jeho pobyt se stal benátský poledník, jímž Brahe přesně vyměřil polohu města na 14° 51' 30" východní délky a 50° 18' 30" severní šířky. Poledník si můžete prohlédnout při návštěvě Městského muzea v místnosti, kde měl Brahe údajně pracovnu.



## POKOJÍČKY, PANENKY A MODELOVÉ KOLEJIŠTĚ

V Muzeu hraček v přízemí zámku si můžete prohlédnout stálou a největší sbírku historických hraček v Česku. Těší se velké oblibě u nás i v cizině, o čemž svědčí hromadné zájezdy až z dalekého Japonska, a dokonce i zájem japonské televize.

Specialitu muzea představují především pokojíčky a domečky pro panenky, vybavené do nejmenších podrobností. Většina hraček je evropského původu, některé ale pocházejí až z Cejlonu, a dokonce tu uvidíte vzácné kuchyňky až ze zmíněného Japonska. K vidění jsou také panenky všech druhů a velikostí, koničci, autíčka, sbírka šicích strojků, vláčky i parní strojky, vesměs vyrobené mezi lety 1860 a 1945. Dospělí i děti tu obdivují náměstíčko s chodícími figurkami, asi 1,5 m vysoké točící se ruské kolo a také vlakové kolejiště H0 s nádražím, krajinkou a parním vláčkem. Věřte nebo ne, jde o první vlak, který do Benátek nad Jizerou přijel - do města totiž nikdy žádné vlakové spojení nevedlo.



## VÍTE, ŽE...?

-  **Park kolem renesančního zámku v Benátkách nad Jizerou nabízí přehlídku zajímavých soch.** Dětem se budou líbit hlavně **kamenní trpaslíci** - ale pozor, nejde o pohádkové skřítky, nýbrž o karikatury panského úřednictva a služebnictva z dílny barokního sochaře Matyáše Bernarda Brauna.
-  **Na zámek, trpaslíky a celé město se můžete podívat z ochozu věže kostela Narození Panny Marie.** Vstupenky seženete v informačním centru přímo v zámeckém areálu.

# VÝLET ZA VEVERKAMI, KOČKAMI, PSY A STRAŠIDLY NA HRAD BÍTOV

Bítov, který se dnes zrcadlí ve vodách Vranovské přehrady, byl několikrát přestavován, naposledy během 19. století rodem hrabat z Daunů. Tehdy vzniklo romantické novogotické sídlo, vyzdobené iluzivními malbami. Kromě toho tu najdete řadu kuriozit, například největší kolekci vycpaných psů v Evropě nebo hejno hradních, lesních a vodních strašidel ve sklepení bývalého pivovaru.

## CO BYSTE MĚLI VĚDĚT

**Čím si zasloužil zařazení do téhle knížky:** Taková strašidla jako na Bítově najdete i jinde, ale nikde nevidíte tolik vycpanin (a navíc navlečených do kostýmků a kloboučků a „vкусně“ naaranžovaných do nejrůznějších žánrových scének). Vycpaní psi, kteří se dokonce dočkali zápisu do Guinnessovy knihy rekordů, blednou před veverkami a kočkami zívají!

**Doporučený věk:** od miminek v kočárcích (s nimiž pohodlně dojedete až na nádvoří) přibližně do deseti let

**Otevírací doba:** Sezonní; v dubnu a říjnu o víkendech a svátcích, od začátku května do konce září denně mimo pondělí. Pozor, průvodci mohou (ale nemusí) mít polední přestávku!

**Nejbližší větš a velká města:** Znojmo (35 km)

**Kontakt:** Bítov, 671 07 pošta Uherčice  
[www.hradbitov.cz](http://www.hradbitov.cz)

Bítovská zoo: [www.adlerbusard.estranky.cz](http://www.adlerbusard.estranky.cz)



## STRAŠIDLA, ZVÍŘATA, PALÁC A ZAHRADA

Chcete napřed slyšet horší zprávu? Na Bítově zaplatíte jen za pouhý vstup do areálu. Nejde sice o položky, které by vás zruinovaly, ale zejména početnějším rodinám radost neudělají. Na druhou stranu tahle vstupenka zahrnuje prohlídku nádvoří, novogotické kaple, zahrady, obvyklé letní výstavy a strašidelné expozice. A pokud si rovnou koupíte vstupné na některý ze tří hlavních prohlídkových okruhů, nebudete platit nic.

Vycpaniny slibované v úvodu jsou součástí hlavního okruhu, nazývaného Palác. Než však dojde na zoologické sbírky, čeká vás prohlídka interiérů s novogotickou iluzivní výmalbou. Trvá přibližně hodinu, přičemž rozsáhlým sbírkám tuzemských i cizokrajných zvířat patří přibližně poslední čtvrt hodina. Závěr prohlídky představuje největší kolekce vycpaných psů v Evropě, jež vznikla zásluhou posledního soukromého majitele hradu velkopřemyslníka barona Jiřího Haase, který si v prvních desetiletích 20. století dával vycpávat svoje milované zesnulé hafany mnoha ras, velikostí i barev. Najdete mezi nimi dokonce stájového pinče, oblíbený obchodní artikl Josefa Švejka. Dobře si ho prohlédněte, živé exempláře už neexistují!

Baron Haas coby velký milovník zvířat také na Bítově založil soukromou zoologickou zahradu. Vydržela tu dlouho, ale před několika lety se přesunula do zahrady Windübel, do prostoru přímo vedle hradního parkoviště. Milovaná zvířata barona Haase připomínají alespoň informační panely v hradní zahradě.

## SEZNAMTE SE: KOČKY, ŠÍLENÁ RYBÁŘKA A BEZHĽAVÝ POŠŤÁK

Bizarní kouzlo hradu na skalním ostrohu vylepšují zdejší strašidla. Nejznámější z nich je šílená rybářka, která kdysi z pomsty shodila ze skály dceru hradního pána. Od té doby nemá v hrobě pokoj, obchází po březích přehrady, odporně se chechtá a v patách se jí vleče hejno zdivočelých koček.

Nesmysl, říkáte si? Na Bítově se vyprávějí i horší povídačky. Bývalo tu vidět zjevení pošťáka bez hlavy, v noci jsou slyšet nevysvětlitelné zvuky kroků a praskání schodů, dveře se otevírají a v prázdných komnatách se světla sama rozsvěčují anebo naopak nečekaně zhasínají.

## HLADOMORNA, MUČÍRNA A ZBROJNICE

Pokud si vyberete druhý okruh, čeká vás prohlídka legendární zbrojnice, zatímco třetí okruh vás zavede do britové věže, nejstarší dochované kamenné stavby na Bítově. Bydlela v ní hradní posádka, později sloužila jako skladiště střelného prachu a v 17. století se proměnila v hradní vězení. Kromě hladomorny si prohlédnete věžeňské kobky a mučírnu. A pozor, jde o jednu z mála mučiren v Česku, kde si repliky mučičích nástrojů můžete osahat a vyzkoušet - na vlastní, nebo raději na cizí kůži.



### VÍTE, ŽE...?

- 👑 Když na Bítově fouká vítr, nádvořím se linou podivné a trochu strašidelné zvuky. Hledáte viníka? Podívejte se na střechu hradního paláce, kde se ve větru otáčí devět **Aiolových harf**, možná poslední originální nástroje svého druhu v Evropě.
- 👑 V letních měsících se na hradě často konají **výstavy, koncerty, divadelní představení či vystoupení šermířů**, s dětmi můžete vyzkoušet i historickou střelnici.
- 👑 Na hradě najdete **restauraci, prodejnu suvenýrů** a stylovou sklepni **vinotéku Sklep pánů z Lichtemburka** (otevřená je pouze v červenci a srpnu).
- 👑 Hrad si můžete prohlédnout netradičně mimo sezonu v době adventu na **vánočně vyzdobené trase**.

# VÝLET ZA ŠEDOU PANÍ, STRAŠIDLY A PANEM LVEM NA VODNÍ ZÁMEK BLATNÁ

Proč se blatenský zámek označuje jako vodní? Náповědu hledejte v samotném jméně města Blatná. Už dávná středověká tvrz, předchůdce dnešního renesančního zámku, vznikla na ostrůvku uprostřed bažinaté krajiny. Dnes známe Blatnou jako okázalé reprezentační sídlo, obklopené rybníkem a rozsáhlou oborou s anglickým parkem. Dominantu zámku tvoří hranolová vstupní věž s hrázděným vrškem a mostem, jediné místo, kudy se do hradu dalo vejít; jen na místě dnešního kamenného mostu kdysi býval dřevěný padací.



## CO BYSTE MĚLI VĚDĚT

**Čím si zasloužil zařazení do téhle knížky:**

Blatná je jedním z hradů, kde na děti čeká malá strašidelná expozice. Kromě toho je malým ouškům přizpůsobena i základní prohlídka interiéru, pořádají se tu noční prohlídky, můžete se projít po parku, prohlédnout si zblízka stáda velmi krotkých daňků (nic nepokazíte kouskem tvrdého chleba, pečiva nebo mrkvi, někteří se nechají krmit z ruky), svézt se kočárem a ještě se třeba povořit na lodičkách.

**Doporučený věk:** od miminek v kočárcích až po malé dospělé (ale ty starší raději nenuťte obdivovat strašidla!)

**Otevírací doba:** Sezonní; v dubnu, květnu, v druhé polovině září a v říjnu jen o víkendech a svátcích, od začátku června do poloviny září denně mimo pondělí. Zámecký park je přístupný celoročně.

**Nejbližší větš a velká města:** Písek (26 km)

**Kontakt:** Na Příkopech 320, 388 01 Blatná  
[www.zamek-blatna.cz](http://www.zamek-blatna.cz)

## BLATNÁ PRO MALÉ, STARŠÍ I POKROČILÉ

Jen na úvod a pro pořádek dvě věty o historii: V roce 1798 koupil Blatnou Václav Karel Hildprandt z Ottenhausen, český šlechtic tyrolského původu. Roku 1948 byl zámek zkonfiskován, ale po roce 1989 se opět vrátil do rukou posledních majitelů - a Hildprandtovi se nyní snaží, aby se jejich hostům na Blatné líbilo. Prohlídková trasa vám představí orientální salonek se soukromými sbírkami z Etiopie a Orientu, rodinnou obrazárnu a několik salonů s cenným nábytkem, tapiseriemi, porcelánem, zbraněmi a trofejemi. Podíváte se také do pracovny Jana Evangelisty Purkyně, českého přírodovědce, lékaře a fyziologa, který na Blatné v 1. polovině 19. století působil jako domácí učitel. Za příplatek můžete navštívit Zelenou světnici s nástěnnými malbami z konce 15. století a zámeckou kapli.

Menší děti můžete vzít na zkrácenou trasu, k níž je připojena ještě výstava strašidel ve sklepení zámku. Naopak teenagery zajímaví se o historii a architekturu zkuste nalákat na prohlídku pro náročné, která zahrnuje zámek, nástěnné malby i park. Trvá přibližně tři a půl hodiny a kromě historie zámku se dozvíte spoustu zajímavostí o zdejším rybníkářství, o osudech rodiny Hildprandtů a o jejich pobytu v Etiopii. Prohlídky pro náročné se konají při minimálním počtu osmi lidí a naopak nejsou vhodné pro malé děti!



## SEZNAMTE SE: TEMPLÁŘI, CHYTRÝ PÍSAŘ A ŠEDÁ PANÍ

Blatná je jedním z českých hradů a zámků, jehož založení provází legenda o templářských rytířích. K takovým sídlům patřily utajené podzemní místnosti, podivné sochy a záhadné obrazy - třeba ten, který údajně ještě v 18. století zdobil jednu ze síní v severním křídle. Pověst vypráví, že nástěnná malba znázorňovala pustou skalnatou krajinu se zástupem templářů a mouřenínem, jenž držel v ruce svítilnu. Její tajemství prý koncem 18. století rozluštil zámecký písař. Vytušil, že mouřenín přivádí rytíře ke skále, v níž je ukryt poklad - a to právě v místech, kam dopadá záře svítilny. V noci se vplížil do síně, tajemnou skrýš otevřel a pak i s jejím obsahem rychle zmizel. Ať už templářský poklad obsahoval cokoliv, tajemství obrazu bylo nenávratně pryč. Nakonec byl přemalován a zmizel podobně jako písař, který rozluštil dávnou záhadu.

Zvláštnost Blatné představuje přízrak šedé paní, s nímž se můžete setkat při nočních prohlídkách. Podle pověsti byla ve zdejší kapli zaživa zazděna velmi mladá dívka. Když po staletích objevili její kostru, na lebce byly dosud patrné dlouhé šedivé vlasy.



### VÍTE, ŽE...?

- 👑 Velkým lákadlem je volně přístupný rozsáhlý **anglický park**, kde žijí daňci. Romantická zákoutí s řadou cizokrajných dřevin doplňuje umělá jeskyně, empírový zahradní domek a samozřejmě daňci - přátelští a mimořádně krotcí.
- 👑 Na Blatné pravidelně pořádají **noční prohlídky s šermířským programem**; vstupenky si raději rezervujte s dostatečným předstihem, je o ně zájem!
- 👑 Návštěvu si můžete zpestřit příležitostnými **výstavami uměleckých děl, projížďkou kočárem či plavbou na lodičkách** po zámeckém parku.
- 👑 Blatná si zahrála v řadě filmů a pohádek: natáčela se tu například **Šíleně smutná princezna Křišťálek meč**.

# VÝLET ZA DIVOŽENKAMI, SKŘÍTKY A LOUPEŽNÍKY NA ZÁMEK BOSKOVICE

Boskovice, vcelku nenápadné město severně od Brna, se jako cíl rodinného výletu rozhodně vyplatí. Můžete se projít uličkami bývalého židovského ghetta s přístupnou synagogou, navštívit letní koupaliště nebo krytý aquapark, westernové městečko, pohádkové arboretum či muzeum historických zemědělských strojů. A při tom všem si také můžete vyšlápnout nahoru na kopec ke zřícenině boskovického hradu anebo se vypravit na zámek. Cesta k němu je pohodlnější - leží totiž na úpatí hradního kopce.

## CO BYSTE MĚLI VĚDĚT

**Čím si zasloužil zařazení do téhle knížky:** Na boskovickém zámku se už řadu let pravidelně konají noční i denní kostýmované prohlídky. Příběhy se mění, ale zábava je to pořád; stejné zážitky vás čekají při velikonočních nebo vánočních prohlídkách, kdy dokonce ochutnáte některé jarní či adventní pochoutky.

**Doporučený věk:** přibližně od tří let po malé dospělé

**Otevírací doba:** sezonní; v dubnu a říjnu pouze pro objednané skupiny nad 25 osob, od začátku května do konce září denně mimo pondělí

**Kontakt:** Hradní 6, 680 01 Boskovice  
[www.zamekboskovice.cz](http://www.zamekboskovice.cz)



## SEZNAMTE SE: POHÁDKOVÉ BOSKOVICKO

K Boskovicku se vztahuje stejné množství pověstí a pohádek jako k jiným krajům, ale něčím se přece jen liší. Zdejší vodníci, čerti, divoženky, skřítki i loupežníci jsou totiž rádně zmapováni a historiky o nich jsou sepsány v knížce nazvané Pověsti a pohádky od Svitavy, od Svratky.

Knížku získáte, když se v některém z informačních center v Boskovicích či okolí přihlásíte k velkému pohádkovému putování rodičů a prarodičů s dětmi a vnuky. Kromě pohádkové publikace dostanete také vandrovní knížku, do níž budete na svých cestách získávat razítka. A jak budou razítka přibývat (a vy budete společně více poznávat Boskovicko), děti si na památku odnesou omalovánky, pexesa, dětskou stolní hru či puzzle ([www.regionboskovicko.cz](http://www.regionboskovicko.cz)).

## VÍTE, ŽE...?

👑 Přes léto se na zámku hrají **pohádky**, konají se zde **dětské dny**, **vystoupení šermířů**; zvláštní prohlídky provází i **Halloween**, **Velikonoce a Vánoce**. **Pohádkové kostýmované prohlídky jsou určeny pouze hromadným zájezdům a školním výletům.**

👑 **Hrad nad městem** vznikl zřejmě coby sídlo mocného rodu pánů z Boskovic. Můžete tu obdivovat například dřevěný šlapací stroj, který pomáhá vytahovat vodu z 30 m hluboké studny - něco podobného byste u nás mohli vidět už jenom na Karlštejně. V minulosti si při prohlídkách s průvodcem mohli odvážní zájemci běh v kole vyzkoušet, nyní je však zajištěno pevným řetězem a zámkem ([www.hradboskovice.cz](http://www.hradboskovice.cz)).

👑 Na svazích údolí říčky Bělá se nachází **arboretum Šmelcovna**; najdete tu občerstvení, **zoooutek** a **pohádkové skřítky Vítězslavy Klimtové** ([www.smelcovna.cz](http://www.smelcovna.cz)).

👑 Severovýchodně od města leží **Westernové městečko**, zábavní přírodní park jako vystřižený z dobrodružných filmů o Divokém západu ([www.westernove-mestecko.cz](http://www.westernove-mestecko.cz)).

## NA NÁVŠTĚVU DO ČASŮ ROKOKA A EMPÍRU

Prohlídka zámku vás provede interiéry v empírovém stylu. Největší prostor představuje taneční a hudební sál s iluzivní malbou, který prostupuje dvěma patry; snad nejpůsobivější je ale císařský salonek a jídelna. Uvidíte také výjevy z tureckých válek malované na buvolí kůži, vzácný měděný glóbus nebo působivé rokokové divadélko z roku 1753, které dostala jedna z obyvatelky sídla jako dárek od anglické královny Viktorie. Naproti zámku se nachází empírový skleník s arkádami, kde se pořádají výstavy, a prohlédnout si můžete také zámeckou zahradu.

Pokud se však do boskovického zámku vypravíte na některou z kostýmovaných prohlídek, spíš než nábytek a štuková výzdoba vás upoutá příběh, někdy s pohádkovým, jindy s romantickým či lehce strašidelným laděním. V každé větší komnatě se odehrává nějaká scénka, která vás přenese v čase do období končícího rokoka a začínajícího empíru. Tradiční ansámbl tvoří mnich, hraběnka, komtesa, urození pánové a hospodyně, o překvapení se zpravidla postará duch hradního pána. Původně prý obýval ruiny sousedního boskovického hradu, ale byla mu tam zima, a tak se přestěhoval na zámek.

Při prohlídkách samozřejmě nechybí ani další překvapení: na Vánoce se například ochutnávají perníčky a cukroví ze zámecké kuchyně, pro velké je nachystán punč a pro malé čokoláda, pod velkým vánočním stromem v hlavním sále jsou připraveny drobné dárky, koná se vánoční tombola, společné zpívání koled, výstava betlémů a zábavné soutěže.





# VÝLET ZA LÉTAJÍCÍM ŠEVCEM A PRINCEZNOU JASNĚNKOU NA HRAD BOUZOV



Bouzov patří k nejpohádkovějším českým hradům. Přestože současnou podobu získal teprve na přelomu 19. a 20. století, pro řadu lidí ztělesňuje ten správný středověký hrad, a navíc se tu natáčela celá řada pohádek - třeba Arabela, Rumpelcimprcamp, Princezna Fantaghiro nebo starší pohádka O medvědu Ondřejovi. Bouzov také posloužil jako kulisa k prázdninové komedii Kopretiny pro zámeckou paní a jednu z hlavních rolí si zahrál i v pohádce Zdeňka Trošky O princezně Jasněnce a létajícím ševci.

## CO BYSTE MĚLI VĚDĚT

**Čím si zasloužil zařazení do téhle knížky:** Když se řekne pohádkový hrad, spousta lidí si představí právě Bouzov. Kromě absolvování večerních a kostýmovaných prohlídek si s dětmi můžete prohlédnout sklepní expozici věnovanou drakům a vyslat je na speciální dětskou trasu, kde pod dohledem pohádkového Ohnivce získají glejt rytířství.

**Doporučený věk:** přibližně od tří let po malé dospělé, dětské trasy zhruba do deseti let

**Otevírací doba:** sezonní; v dubnu a říjnu o víkendech a svátcích, od začátku května do konce září denně mimo pondělí

**Nejbližší větší a velká města:** Litovel (20 km), Olomouc (38 km)

**Kontakt:** 783 25 Bouzov

[www.hrad-bouzov.cz](http://www.hrad-bouzov.cz)





## KŘÍŽEM KRÁŽEM POHÁDKOVÝM HRADEM

Před více než sto lety se Bouzov změnil v komfortní sídlo arcivévody Evžena Habsburského, velmistra řádu německých rytířů, který také celou stavbu financoval ze svých soukromých prostředků. Bouzov nebyl jediným hradem, který dal šlechtic upravit, ale rozhodně byl nejdražší; arcivévodu stála tahle přestavba dvacet milionů zlatých.

Středověkem je tu inspirováno všechno, od architektury až po vybavení interiérů. Sídlo je krásné a plné pohádkových motivů – stačí se jen pozorně dívat. Upozorníte děti na vyřezávané postavičky zdobící lustry, chrličie s dračími tlamami nebo model hradu z ryzího stříbra! Jako z pohádky vypadají také arkádové ochozy, zbrojnice či novogotická kaple s vzácným gotickým oltářem a náhrobními kameny středověkých řádových mistrů. **Hlavní prohlídka** okázalých interiérů trvá více než hodinu, s dětmi se však můžete vypravit na **zkrácené okruhy Hrad Bouzov svatební** (v době konání svatebních obřadů v rytířském sále, který tak samozřejmě nevidíte) anebo **Hrad se představuje**.

Pro ještě menší děti je samozřejmě nejlákavější **Dětská trasa s Ohnivcem**, která se ovšem koná jen o víkendech v hlavní turistické sezoně. Najdete tu i **pohádkové sklepení s draky a drakobijci**, ale jeho prohlídku lze přikoupit pouze k delším trasám; samostatně se dá navštívit jen těsně před koncem návštěvní doby.

Pokud se rozhodnete vystoupat na věž, musíte zvolit prohlídku **Hrad z ptáčích perspektiv**, protože jiná trasa na věž zkrátka nevede. Kromě dalších interiérů se projdete místnostmi hlásného a po ochozu slavné věže Hlázky – ano, té odkud odletěli „létající“ švec Jíra s princeznou Jasněnkou.

## SEZNAMTE SE: TROJSKÝ KŮŇ

Byla by škoda vypravit se na hrad Bouzov, a vynechat prohlídku Areálu historické zábavy. Jeho dominantu tvoří Trojský kůň coby součást expozice válečných strojů. V jeho útrobách se nachází výstavní prostory, a nemáte-li strach z výšek, můžete po strmých schůdkách vylézt až do koňské hlavy na vyhlídku ve výšce čtrnácti metrů.

Kolem válečných strojů se točí i historicky laděné programy, při nichž si vyslechnete výklad o dávných zbraních roztodivných jmen a ještě podivnějších tvarů, a dokonce si je na vlastní pěst vyzkoušíte. Střílí se tu například z vrhacího praku, kuše, hákovnice, houfnice a píšťaly, najdete zde ale také dětská hřiště a Člověče, nezlob se s obřími figurkami (<http://galeriebouzov.webpark.cz>).

## VÍTE, ŽE...?

- 👑 Prohlídka **Jak se staví „středověký“ hrad** může být zajímavá pro teenagery. Dozvědí se při ní například, že arcivévoda Evžen Habsburský nechal své sídlo vybavit všemi vymoženostmi, které tehdejší doba nabízela, včetně splachovacích záchodů a koupelen s bojlerem. Ale pozor, **trasa je vhodná pouze pro fyzicky zdatné návštěvníky!**
- 👑 Na Bouzově se koná celá řada akcí: promítají se **filmy, které se na hradě natáčely**, probíhají **výstavy, řemeslné jarmarky, šermířská vystoupení a divadelní představení**. Vypravit se můžete také na **večerní kostýmované prohlídky, pohádkové prohlídky, noční prohlídky při svíčkách** či **vánoční prohlídky**.
- 👑 Výlet na Bouzov můžete dětem ještě před prohlídkou zpestřit zakoupením ilustrovaného průvodce **S pastelkami po hradu Bouzov**. Děti si do průvodce mohou kreslit, lepit a zapisovat své postřehy. Zabaví se tak nejen při prohlídce, ale i po ní!
- 👑 Jen kousek od hradu se můžete **povozit na minikárách a horských koloběžkách** ([www.minikarybouzov.cz](http://www.minikarybouzov.cz), [www.kolobezkybouzov.cz](http://www.kolobezkybouzov.cz)).

# VÝLET ZA ČERNOU PANÍ A LÍPOU NEVINY NA HRAD BUCHLOV



Buchlov a Buchlovice: první z nich je mohutná gotická pevnost, usazená na východních výběžcích pohoří Chřiby, v druhém případě se jedná o romantický zámek s nádhernou zahradou v městečku pod kopci. Za vidění stojí obě sídla, ale pro děti je lepší a dobrodružnější Buchlov. Mají tam speciální dětskou trasu, kde se šetří letopočty a dějepisem, zato je plná příběhů, drbů a pověstí. A nejmenší návštěvníci také pohlédnou tváří v tvář pravé egyptské mumii a mohou odhalit tajemství staříčké lípy.



## CO BYSTE MĚLI VĚDĚT

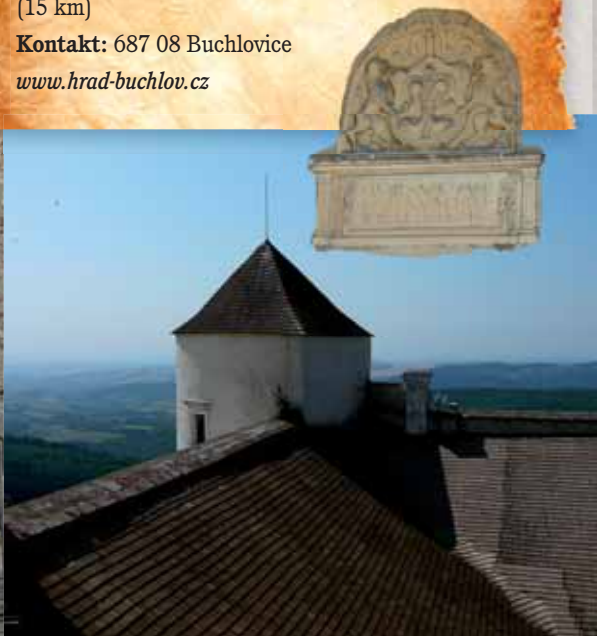
**Čím si zasloužil zařazení do téhle knížky:** Hrad obestřený mnoha záhadami nabízí nejmenším návštěvníkům speciální prohlídkovou trasu, ale můžete se samozřejmě vypravit i na některý z prohlídkových okruhů. Zlatý hřeb hradu, mumie, tu ochotně čeká na všechny návštěvníky!

**Doporučený věk:** dětská trasa je určena pro děti od první do páté třídy základních škol, na hrad se ale můžete samozřejmě vypravit s dětmi mladšími i staršími

**Otevírací doba:** sezonní; v dubnu a říjnu o víkendech a svátcích, v květnu, červnu a září denně mimo pondělí, v červenci a srpnu denně včetně pondělí

**Nejbližší větší a velká města:** Uherské Hradiště (15 km)

**Kontakt:** 687 08 Buchlovice  
[www.hrad-buchlov.cz](http://www.hrad-buchlov.cz)



## OD LÍPY PŘES ČERNOU KUCHYNI AŽ NA VĚŽ

Složité hradní komplex se až do vzniku zámku v Buchlovicích často přestavoval a rozšiřoval. Poslední majitelé, hraběcí rodina Berchtoldů, už sice na hradě nežili, ale interiéry zaplnili předměty z celého světa. Jejich zásluhou pak vzniklo originální muzeum, přístupné již od poloviny 19. století.

Kromě přírodovědných a egyptologických sbírek si prohlédnete gotické a renesanční interiéry s černou kuchyní, rytířským sálem, zbrojnicí či knihovnou a nahlédnete také do ložnic a pracoven. Raritou představuje místnost s mumii, starou více než dva tisíce let. Všechny prohlídkové okruhy vás zavedou rovněž na vyhlídkovou věž; kromě Hostýna, Velehradu a Bílých Karpat odtud spatříte nedalekou kapli sv. Barbory, která pánům z Petřvaldu a Berchtoldů sloužila jako rodinná hrobka.

S dětmi se můžete vypravit v doprovodu průvodce v historickém kostýmu na speciální prohlídku **S pastelkami po hradu Buchlov**. Neunikne vám nic podstatného, uvidíte Lípu nevinu, černou kuchyni, slavnou mumii i vyhlídkovou věž, ale místo letopočtů a dějepisů uslyšíte spíš vyprávění o tom, jak se v minulosti na hradě žilo, a o zdejším legendách.

## SEZNAMTE SE: ČERNÁ PANÍ BUCHLOVSKÁ

O téhle dámě se ví ledacos a ještě mnohem víc je toho, co se neví a co se jen šušká. Někdy prý chodí v bílém a někdy v černém, podle jedné verze je zlá a škodí, podle jiné jen tiše proplouvá vzduchem. Jisté je, že svým zjevením oznamuje blížící se smrt.

Kdo měl tu smůlu, že se z něj po smrti stalo strašidlo? Podezření často padá na zlou manželku Jaroslava z Buchlovic, která prý v roce 1581 už v podobě přízraku zvěstovala smrt Zikmunda Praksického, jenž krátce nato skutečně zahynul v souboji. Když o rok později předpověděla černá paní smrt jeho bratru Jindřichovi, také ji nikdo nebral vážně - jenže pán byl pár dní poté zavražděn v lesích nedaleko hradu a černá paní slavila triumf. Od té doby už její zjevení nikdo nepodceňoval. Není také radno o ní žertovat a dělat si z ní legraci - to vážně nemá ráda.

O černé paní se rovněž říká, že noc co noc vychází z jednoho výklenku pokoje mrtvých, tedy právě toho pokoje, v němž je uložena egyptská mumie. S ní však nemá nic společného: když roku 1828 přivezl Josef Vratislav z Mitrovic mumii z Alexandrie coby svatební dar sestře, měla už černá buchlovská paní pěkný kus práce za sebou.



## VÍTE, ŽE...?

- 👑 Děti dostanou na začátku prohlídky knížku **S pastelkami po hradu Buchlov** a malé pastelky. V průvodci najdou portréty osobností, erby určené k vymalování, bludiště, spojovačky, hádanky, ilustrace a přehledné popisky. Zabaví se tak nejen při prohlídce, ale i po ní; do knížky si mohou vlepit vstupenku jako důkaz „dobyti“ hradu, zapsat si poznámky o účastnících výletu a celý dokument opatřit hradním razítkem.
- 👑 V červenci a srpnu si můžete prohlídky zpestřit **dětským divadelním představením**; lze jej navštívit **samostatně**, nebo jako lákavý **doplňk dětské prohlídky**.
- 👑 V červenci se na Buchlov můžete vydat i na **noční prohlídky**, při nichž vás hradem provede černá paní.
- 👑 Zbylo vám ještě trochu času? Pak se můžete vypravit také na nedaleký **zámek Buchlovice**, postavený ve stylu italské barokní vily ([www.zamek-buchlovice.cz](http://www.zamek-buchlovice.cz)).

# ZA ALCHEMISTY A PANEM ZAJÍCEM NA HRAD V BUDYNI NAD OHŘÍ

Alchymistické dílny byste v Česku (alespoň zatím) spočítali na prstech jedné ruky. V hlavním městě objevíte Muzeum alchymistů a mágů staré Prahy, Muzeum alchymie má i Kutná Hora. Hradní a zámecké expozice jsou potom dvě: na zámku v Moravské Třebové a v Budyni nad Ohří. Takže pokud si potrpíte na alchymii, kameny mudrců a všelijaké čarovné kejkle, vydejte se na budyňský hrad. Kromě pozdně gotických a renesančních interiérů s nástěnnými malbami tam totiž uvidíte alchymistickou dílnu s tavicí pecí, křivulemi a hmoždíři, v nichž středověcí vynálezci míchali své lektvary a elixíry nesmrtnosti.

## CO BYSTE MĚLI VĚDĚT

**Čím si zasloužil zařazení do téhle knížky:** Zámecké a hradní alchymistické expozice jsou v Česku výjimečné. Jedna z nich se nachází právě v Budyni.

**Doporučený věk:** přibližně od pěti let po malé dospělé

**Otevírací doba:** sezonní; od začátku dubna do konce října denně mimo pondělí, mimo sezonu je možné navštívit hradní nádvoří

**Nejbližší větší a velká města:** Roudnice nad Labem (9 km), Praha (47 km)

**Kontakt:** Vodní hrad a Jandovo muzeum, 411 18 Budyně nad Ohří

*[www.budyne.cz](http://www.budyne.cz)*



## STŘEDOVĚKÁ KUCHAŘKA PANA BAVORA

Jedním z častých hostů na Budyni býval alchymista Bavor mladší Rodovský z Hustiřan. Jméno prý dostal po dědečkovi, o němž se tvrdilo, že byl čaroděj a uměl vyrábět zlato. Vnuč takové štěstí neměl, a kvůli dluhům se dostal i do vězení. Série neúspěšných pokusů o výrobu rozmanitých elixírů však nakonec přinesla výsledek: v roce 1591 vydal Rodovský jednu z prvních českých kuchařek.



## SEZNAMTE SE: POKLAD SKŘÍTKA KVASNIČKY A BUDYŇSKÝ DRAK

K budyňskému pokladu by vás měl spolehlivě dovést **skřítek Kvasnička** - respektive jeho socha na hradním nádvoří. Prý hledí přímo na místo, kde je zakopán poklad ze zlata vyrobeného při alchymistických pokusech: dvanáct zlatých apoštolů, zlatá slepice a dvanáct zlatých kuřátek.

Jenže i kdybychom uvěřili, že pan Zajíc odhalil tajemství výroby vzácného kovu, věc má ještě jeden háček: Kvasnička kdysi stál u brány hlavního budyňského paláce, dnes už dávno zbouraného. Snad tehdy opravdu nenápadně označoval cestu k místu, kam hradní pán zlaté sochy ukryl. Když se však socha symbolického hlídače přesunula na nové místo, cesta k pokladu se navždy uzavřela.

Mimočodem, na Budyni můžete také najít draka - i když takzvaný „drak“ je ve skutečnosti krokodýl nilský. Ze svých cest po Palestině a Egyptě ho na Budyni přivezl na počátku 16. století pan Zajíc z Hazmburka. Krokouš prý žil několik měsíců ve vodním příkopu, poté uhynul, byl vycpán a vystaven.

## KŘIVULE, LABORATOŘ A ALCHEMISTICKÉ RECEPTY

Autentická alchymistická dílna z počátku 17. století připomíná dobu, kdy budyňské panství patřilo Zajícům z Hazmburka a hrad na břehu Ohře, chráněný vodním příkopem a bažinami, prožíval svůj zlatý věk. Jan Zbyněk Zajíc přestavěl Budyni na renesanční zámek a hostil zde nejrůznější učence, například polského heraldika Bartoloměje Paprockého, dánského astrologa Tycha Braha či slavného alchymistu Bavora mladšího Rodovského z Hustiřan.

Proč? Odpověď je jednoduchá: hradní pán totiž holdoval alchymii a alchymistické laboratoře nezřídil jen na Budyni, ale i v jiných svých sídlech: v Brozanech, Hostinném, Mšeném i v paláci v Praze. Vlastnil bohatou knihovnu, napsal dvě knihy (o čem asi?) a tvrdil, že na alchymii vydal víc peněz než císař Rudolf II. Tak se také stalo, že místo aby zlato vyrobil, přišel nakonec pan Zajíc při alchymistických pokusech o veškeré jmění. V roce 1614 koupil Budyni jeho největší věřitel Adam ze Šternberka a synové pana Zajíce se dál museli protloukat světem s prázdnými kapsami.

Dílna plná pecí, píce, kahanů, díží a prapodivných nástrojů sice není původní, ale nachází se prý přímo v místech, kde probíhaly alchymistické pokusy. Objevíte tu dokonce i recepty na výrobu všeho, o co se alchymisté v minulosti pokoušeli.

### VÍTE, ŽE...?

- 👑 Vedle alchymistické dílny přitahují na Budyni pozornost také **pozdně gotické a renesanční interiéry**, zajímavosti ze sbírek Jandova muzea či **kolekce mučících nástrojů** s ceníkem jednotlivých úkonů.
- 👑 Zajímavou minulost má **rytířský sál** v druhém patře hradu. Kdysi se mu říkalo Zlatý, protože jeho zdi dali Zajícové vymalovat zlatou barvou z vlastní alchymistické dílny. Jenže s barvou to dopadlo podobně jako s dalšími vynálezy a elixýry - zřejmě obsahovala příměs mědi, takže postupem času sál zezelenal.